

Ramunė SOTVARIENĖ
LR korespondentė
2008-10-16

Policija skelbia sporto pakasynas Trakuose

Tai, kad Trakų irklavimo kompleksas atimtas iš sportininkų, lėmė ir čia atsiveriantys vaizdai. Valdininkai ir už jų stovintys neaiškūs veikėjai nutarė: prakaitu permirkę atletai – per prasti, kad gėrėtųsi Trakų pilimi.

Lietuvos sportininkai gali užsakyti dar vienas gedulingas mišias. Šį kartą – už vidaus reikalų sistemos prarytą unikalų Trakų irklavimo kompleksą. Tai didžiausias kąsnis, kurį pavyko atkąsti. Bet tik vienas iš daugybės jau virškinamų.

Sportininkų nuogąstavimai, kad po olimpinių žaidynių ir šį rudenį Trakuose surengtos prestižinės pasaulio irklavimo meistrų regatos Trakų irklavimo bazė bus galutinai išbraukta iš sporto objektų sąrašo, išsipildė.

„Nuo spalio 17 dienos bazė nebedirbs“. Toks skelbimas vakar papuošė visų sporto salių, drabužinių ir net tualetų duris.

Policijos darbuotojai prasitarė, kad rytoj bus uždarytas ir įvažiavimas į sporto kompleksą – pareigūnai įleis tikrai savus.

Vidaus reikalų sistema veikė greitai.

Praėjusį ketvirtadienį buvo priimtas sprendimas grąžinti visą sporto komplekso turtą Lietuvos policijos mokymo centrui. Policijai pakako vienos savaitės apsispręsti išmesti iš jos sportininkus.

Prezidentas policijai – nulis

Menka viltis dar buvo sužibusi paskutinėmis vasaros dienomis. Tuomet apdovanodamas olimpiečius prezidentas Valdas Adamkus kalbėjo, kad Lietuvoje būtina pastatyti naują tarptautinį baseiną, įrengti naują futbolo aikštyną, o irklavimo bazės turi būti atiduotos irklotojams.

Į naują Seimą neišrinkto liberalcentristo Remigijaus Čiupailos vadovaujama Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldus Policijos departamentas nepraleido šių žodžių pro ausis – suskubo veikti greičiau.

Sportui – oras ir vanduo

Rugsėjį vienas po kito buvo rengiami Trakų kompleksą valdančios viešosios įstaigos dalininkų susirinkimai.

Policijos iniciatyva juose spęstas tik vienas esminis klausimas – kaip kuo skubiai likviduoti šią viešąją įstaigą ir jos valdomą turtą perduoti Trakuose jau senokai įsikūrusiam Policijos mokymo centrui.

Praėjusią savaitę pavyko sudėti galutinius taškus. Nuspręsta panaikinti sutartis, pagal kurias turtą valdė viešoji įstaiga Trakų nacionalinis sporto ir sveikatingumo centras.

Nuo rytojaus sportui lieka tik oras ir vanduo. Taip pat sportininkams kol kas nedraudžiama vaikščioti Galvės ežero krantine.

Už užrakintų elingų durų lieka ne tik pradedančių sportininkų, bet ir Lietuvos irklavimo rinktinės sportiniai laivai.

Šį šeštadienį Birštone vyks tradicinis 10 kilometrų irklavimo maratonas. Kaip paimti valtis? Jeigu pavyks, kur reikės jas dėti po regatos?

Kambarinės su antpečiais

Atimant visas sporto sales, drabužines, elingus buvo nuosekliai baigtas seniai užsimezgęs sumanymas. Buvusiose sportininkų valgyklos patalpose policija šeimininkauja jau keletą metų. Čia įrengtos klasės ir salės.

Perėmusi dar ir viešbutį, nuo šiol policija teiks ir apgyvendinimo paslaugas.

Atsiras nauja pareigūnų kategorija – kambarinės.

Žemę Galvės ežero pakrantėje policija atsikovojo jau anksčiau. Taip pat – automobilius, kurie buvo pirkti už čempionatams skirtas lėšas ir skirti renginiams organizuoti.

Buvęs sportininkų reabilitacijos centras jau seniai yra Vidaus reikalų ministerijos nuosavybė. Jos turtus papildė ir Galvės pakrantėje pastatytas kotedžas, kuriame per rungtynes viešėdavo treneriai ir teisėjai.

Vidaus reikalų kariams kol kas nepavyko tiktai vienas projekto punktas – nugriauti finišo bokštą ir taip užkirsti kelią rengti Trakuose tarptautines varžybas. Dabar ir tam griovimui kliūčių jau nebėra.

Aptarnautojų vis daugėja

Siaučiant pasaulinei finansų krizei Lietuvoje vis garsiau kalbama apie neišvengiamą taupymą, bet vidaus reikalų sistemos karių tai neliečia.

Iš Vilniaus į Trakus kiekvieną dieną tarnybiniu transportu vežiojami Policijos mokymo centro darbuotojai.

Pasibaigus darbo dienai jie pargabenami namo.

Nuo šiol keleivių bus dar daugiau. Policijos mokymo centras rengiasi priimti 18 naujų darbuotojų perimtiems pastatams prižiūrėti.

Šiuo metu Policijos mokymo centre dirba per 50 žmonių. Tačiau dideliu užimtumu jie negali pasigirti.

Vasarą mokymai nevyko. Rugsėjo 8-ąją dviejų dienų mokslų buvę atvykę 9 žmonės. Po to dar vieną dieną tobulinosi 10 pareigūnų.

Praėjusią savaitę atvyko didesnis būrys, bet prieš tai pusę mėnesio mokymo centras buvo tuščias.

Departamentas laimėjo pažadą

Vienas naikinamos viešosios įstaigos dalininkų Kūno kultūros ir sporto departamentas bandė grumtis dėl dalies Trakų bazės turto.

Bet jo vadovui Algirdui Raslanui pavyko laimėti tik pažadą, kad kada nors ateityje kas nors bus atiduota sportui.

Ar yra tikinčių, kad tai įvyks? Jeigu įvyks kada nors, kodėl neįvyko dabar?

„Viltis miršta paskutinė, – atsakė Lietuvos irklavimo federacijos prezidentas Artūras Jukna. – Policija paprasčiausiai pareiškė nutraukianti turto panaudos sutartį, kurią buvo sudariusi su viešąja įstaiga, ir taškas. Sporto atstovų žodis ar noras čia nieko nereiškė“.

Policija teigia galinti pagal panaudos sutartį atiduoti sportininkams gal dalį elingo, gal dar ir drabužinę. Bet tokia sutartis bet kada gali būti nutraukta.

Taip, kaip buvo nutraukta sutartis su viešąja įstaiga. Todėl nei A.Raslanas, nei A.Jukna nesutinka jos sudaryti. Jie siekia sudaryti konkretų sportui atiduodamo turto sąrašą, kurį sporto organizacijos galėtų valdyti patikėjimo teise. Vidaus reikalų sistema priešinasi.

Bankrotas kurtas specialiai

Formalus šių sprendimų motyvas – viešosios įstaigos skolos. Prieš kelerius metus jos siekė bemaž pusę milijono. Šįmet sumažėjo iki 250 tūkst. litų.

Padėtis ėmė keistis, kai sporto atstovų iniciatyva atėjo dirbti naujas direktoriaus pavaduotojas Jonas Čižauskas. Jo iniciatyva šią vasarą į Trakus pakviestos Rusijos, Ukrainos, Estijos irkluotojų rinktinės. Čia dirbo ir gyveno Lietuvos jaunučių krepšinio rinktinė, „Sakalų“ krepšinio klubas, taip pat šalies neįgaliųjų tinklinio rinktinė.

Dalis skolų susidarė dėl to, kad Policijos mokymo centras buvo pamėgęs užsakyti vietas viešbutyje, bet mokyti atvykdavo daug mažiau žmonių nei planuota. Viešoji įstaiga prarasdavo pajamas.

Kilo įtarimų, kad bankroto situacija yra kuriama dirbtinai.

Vidaus reikalų sistemai atstovaujantys viešosios įstaigos dalininkai nesutiko prisidėti padengiant skolas, kurios atsirado dėl jų pačių kaltės. Tačiau jie noriai ima turtą ne su dalimi, o su visomis skolomis.

Vadovavo sistemos statytiniai

Įstaiga kaltinama prasta vadyba. Tačiau jai visą laiką vadovavo vidaus reikalų sistemos statytiniai.

Iki bankroto įstaigą nuvaryti padėjęs buvęs direktorius Dainius Narkevičius migravo į Teisingumo ministeriją, kur įsitaisė ministerijos sekretoriaus kėdėje.

Vietoj jo policija delegavo buvusį kolūkio pirmininką Rostislavą Kosmačą.

Bet, „Lietuvos ryto“ žiniomis, įvykiams iki šiol diriguojama ir iš Vidaus reikalų, ir iš Teisingumo ministerijų.

Ko gero, didžiausia šio unikalaus sporto komplekso bėda – ne dirbtinės skolos, o jam priskirtas didelis Galvės ežero pakrantės ruožas.

Taip pat – pastatai, pro kurių langus atsiveria vaizdas į Trakų pilį.

Naikinimą laimina politikai

Trakų bazė – tik vienas iš daugybės sovietmečiu veikusios „Dinamo“ sporto draugijos sporto objektų, kurie 1992 metais Gedimino Vagnoriaus vadovaujamos Vyriausybės nutarimu buvo perduoti Lietuvos vidaus reikalų sistemai.

Nutarime pažymėta, kad šis turtas sukurtas valstybės lėšomis ir turi būti panaudotas sporto klubų veiklai, aukšto meistriškumo sportininkams ugdyti, vaikų ir paauglių, esančių nepilnamečių įskaitoje, užimtumui.

Tačiau beveik visi perimti objektai arba sunaikinti kaip sporto objektai, arba naudojami policijos pareigūnų fiziniam ir profesiniam rengimui.

Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldus Policijos departamentas įsivaizduoja, kad yra vieninteliai sovietmečiu sukurtų ir milicijos žinioje buvusių sporto kompleksų paveldėtojai.

Kita vertus, turtą jiems perdavė Vyriausybė. Ji ir turėtų pasipiktinti, kad tas turtas naudojamas ne pagal paskirtį. Bet nesipiktina.

Bazės naikinimo istorija

- * 1972 m. Trakuose pastatytas „Dinamo“ irklavimo sporto kompleksas ir sportininkų reabilitacijos centras. Galvės ežere įrengtos vandens trasos atitinka tarptautinius standartus.
- * 1992 m. G.Vagnoriaus Vyriausybės sprendimu sporto kompleksas kartu su visu „Dinamo“ sporto draugijos turtu perduodamas vidaus reikalų sistemai, o ši įpareigojama jį naudoti sporto plėtojimo šalyje reikmėms.
- * 2006 m. Trakų irklavimo bazėje įkurtas Policijos mokymo centras, sportininkai neteko patalpų.
- * 2008 m. G.Kirkilo Vyriausybė priima nutarimą nugriauti finišo bokštą. Tai laikoma sporto išvairo iš Trakų finišu. Kilus triukšmui sumanymas nepavyko.
- * 2008 m. spalio 9 d. nuspręsta visą bazės turtą perduoti policijai.
- * 2008 m. spalio 17 d. bazė uždaroma.
- * Sporto infrastruktūrai Trakuose per pastaruosius metus panaudota 10 mln. litų.

<http://www.bki.lt> – Baidarių Kanojų Irklavimas